

ĢIRTA GERTSONA FOTO

UZZIŅAI

KO NEDRĪKST DARĪT UZ BALKONA?

- Aizsprotot evakuācijas ceļus balkonos, lodžijās un koplietošanas telpās.
- Aizstiklot balkonus.
- Žāvēt (izkārt) veļu un citus apģērba gabalus, novietot priekšmetus daudzdzīvokļu mājās uz balkoniem un lodžijām virs barjeras augstuma, ārpus balkona vai lodžijas, kā arī gar namu fasādēm.
- Purināt drēbes vai citus priekšmetus pa logiem, no balkoniem un lodžijām.
- Puķu podiem un lielgabarīta mēbelēm nevajadzētu konstrukciju pārslogot.
- Daudzstāvu mājās balkonos ir iestrādātas īpašas lūkas, kas paredzētas evakuācijai ugunsgrēka gadījumā. Piekļūvi šīm avārijas izejām nedrīkst noslēgt. Uz tām nedrīkst ne novietot mēbeles, ne apriķot ar slēdzenēm. Tas ir minēts Ministru kabineta "Ugunsdrošības noteikumos" Nr. 83 (3. un 42.7. punkts).
- Uz balkoniem nedrīkst glabāt gāzes balonus, viegli uzliesmojošas vielas un šķidrums (55.7 un 84.4 punkts).
- Ugunsdrošības noteikumi tieši neaizliedz grīlēt uz balkona, tomēr jāņem vērā, ka tā var radīt apdraudējumu sev un apkārtējiem iedzīvotājiem. Papildus jāņem vērā, ka dūmu un smaku izplatīšanās var radīt neērtības kaimiņiem.
- Uz balkoniem un lodžijām smēķēt ir aizliegts – šis aizliegums attiecas arī uz elektroniskām cigaretēm. To paredz 2014. gada oktobrī pieņemtie grozījumi likumā "Par tabakas izstrādājumu realizācijas, reklāmas un lietošanas ierobežošanu".
- Patvaļīgi nav atļauts pārkrāsot lodžijas vai balkonus krāsās, kuras neietilpst ēkas projektā. Nevar savu balkonu pārkrāsot violetu ar sarkaniem punktiņiem, ja visi kaimiņu balkoni ir ar iedzeltenu apmetumu.
- Turēt uz balkona dzīvniekus ir kategoriski aizliegts. Vienalga, vai tas ir liels suns vai mazs kāmiņis. Piedevām nedrīkst pārvērst balkonus un lodžijas par mini trušu un vistu audzēšanas fermām. Dzīvnieku turēšanu regulē Ministru kabineta noteikumi Nr. 266 "Labturības prasības mājas (istabas) dzīvnieku turēšanai, tirdzniecībai un demonstrēšanai publiskās izstādēs, kā arī suņa apmācībai".

DAŽĀDI AVOTI

<< Šobrīd spēkā esošā MK noteikumu Nr. 1013 redakcijā minētais punkts svītrots un aizstāts ar Ministru kabineta 2015. gada 15. septembra noteikumiem Nr. 524 "Kārtība, kādā nosaka, aprēķina un uzskaita katra dzīvojamās mājas īpašnieka maksājamo daļu par dzīvojamās mājas uzturēšanai nepieciešamajiem pakalpojumiem" (turpmāk – MK noteikumi Nr. 524). MK noteikumu Nr. 524 5. pielikumā esošās metodikas 17. punktā noteikts, ka aprēķina maksā par dzīvokļa apkuri izmanto vērtības attiecībā uz konkrētā dzīvokļa iekštelpu platību (m²).

Tāpat arī Ministru kabineta 2021. gada 19. oktobra noteikumu Nr. 693 "Būvju vispārīgo prasību būvnormatīvs LBN 200-21" 3. punktā terminu skaidrojumā ir noteikts, ka pie ārtelpām pieder tai skaitā balkoni un lodžijas. Līdz ar to lodžijas nav uzskatāmas par iekštelpu platību, kas būtu iekļaujamas metodikā, pēc kuras tiek aprēķināta maksājama daļa par siltumu konkrētām dzīvokļiem.

"It kā jau lielam satraukumam nav pamata, tie pieci eiro vairāk nekā būtiski nemaina, bet, kad iedomājos, ka tādu kā mēs esam daudz, tas mani sadusmo.

Tā darīt nevar. Sanāk – darām, kā gribam," aizskarta ir Grīzupes ielas nama iedzīvotāja.

Aprēķina metodika deleģēta pārvaldniekam

LNA laikrakstam apstiprina, ka aprēķinus par siltumenerģijas patēriņu veic, pamatojoties uz MK noteikumiem Nr. 1013, ja dzīvokļu īpašnieki nav lēmuši par citu norēķinu kārtību.

"Līdz 2019. gada 22. novembrim bija spēkā MK noteikumu Nr. 1013 17.3. punkts, kas noteica: "Par siltumenerģiju koplietošanas telpu apsildei (apkurei) – proporcionāli dzīvokļu īpašumu kopējai platībai." 2019. gada novembrī MK noteikumos tika svītrots augstāk minētais punkts (17.3.) un aprēķina metodika deleģēta pārvaldniekam. MK Nr. 17. nosaka: "Apmaksājamo daļu par siltumenerģiju nosaka atbilstoši pārvaldnieka izvēlētajai metodikai, ņemot vērā siltumenerģijas uzskaites (sadales) iespējas, kā arī dzīvojamās mājas apkures un karstā ūdens apgādes sistēmas tehniskās iespējas," skaidro LNA pārstāve Ita Cērmane.

2019. gada 30. decembrī tika apstiprināts nolikums "Siltumenerģijas piegādes pakalpojumu,

kuri nav mērāmi vai kuru patēriņa noteikšanai nav uzstādīti skaitītāji, apmaksājamās daļas aprēķināšanas metodika LNA pārvaldīšanā un uzturēšanā esošajās daudzdzīvokļu mājās". 2.5. punkts paredz: "Par siltumenerģiju koplietošanas telpu apsildei (apkurei) – proporcionāli dzīvokļu īpašumu kopējai platībai."

I. Cērmane papildina, ka ar informāciju par aprēķinu metodiku ikviens interesents var iepazīties LNA mājaslapā: <http://www.lna.lv/lv/klientiem/likumi/>.

"Ja dzīvokļu īpašumu kopējās platības aprēķinā ir iekļauts balkons/lodžija koeficients, tad, veicot siltumenerģijas koplietošanas telpu siltumu zudumu aprēķinu, samazinās apkures zudumu m² cena. Ja balkona/lodžijas koeficients tiek izslēgts pie aprēķina, tad palielinās apkures zudumu m² cena. Līdz ar to aritmētiski maksājums izlīdzinās. Ja dzīvokļu īpašniekiem ir vēlme, lai siltumenerģijas patēriņš tiktu aprēķināts pēc citas metodikas, mājas dzīvokļu īpašnieku kopībai ar balsu vairākumu (50+1) jāpieņem attiecīgs lēmums, norādot piemērojamo metodiku," to, kādēļ konkrētajā mājā palielinājusies apkures rēķini, skaidro I. Cērmane.▶

EKSPERTE

DIENAS
TĒMA

Apjukums manāms arī Valmierā

Inga Dukure,
SIA "Valmieras
namsaimnieks" namu
pārvaldīšanas speciāliste

Pirms pāris dienām tieši par šo jautājumu diskutējām ar kolēģiem, sākām pētīt rēķinus un sapratām, ka īsti kaut kas neiet kopā, jo vadāmies pēc vēsturiskiem datiem. "Valmieras namsaimniekā" pieņemts, ka par apkuri rēķina pēc dzīvokļu (iekštelpu) platības, bet pārvaldīšanas maksu rēķina pēc dzīvokļa platības plus koeficients, kas tiek noteikts lodžijām 0.5 un balkoniem 0.3, kā to nosaka MK noteikumi Nr. 408. Pirms 2017. gada par pamatu tika ņemti MK noteikumi Nr. 1014, mēs kaut kā esam palikuši pie tā laika aprēķina metodikas par apkuri un pārvaldīšanas maksu. Skatoties esošajā situācijā, runājot par pārvaldīšanas maksu, apkurināmā platība nebūtu jāskatās, vadoties no šī paša konteksta. Apkures platībai jābūt proporcionālai iekštelpu platībai.

Savukārt pārvaldīšanas maksu piemēro atbilstoši normatīvam regulējumam. "Ja nav zināma lietderīgā platība, tad jāaprēķina dzīvokļa kopējā platība, kas savukārt nozīmē iekļautu arī lodžijas un balkonu kvadrātūru". Pēc loģikas par balkonu un lodžiju apsildīšanu nebūtu jāmaksā, jo tos neapkurina.

Paši šobrīd diskutējam par to, kā būtu pareizāk, kā būtu jāmaina šī metodika. Ja vadāmies pēc MK noteikumiem Nr. 524, tur īsti nav atsevišķi atrunāta apkurināmā platība, ir tikai pārvaldīšanas maksa, daži to liek kopā, bet īsti pareizi tas nebūtu.

Laikam ejot, mainījušies gan noteikumi, gan metodikas, nevar salīdzināt to, kā bija pirms 10 gadiem, un kā ir tagad. Vairāki normatīvie akti ir zaudējuši spēku, kas regulē aprēķinu metodiku apkurei un pārvaldīšanas maksai. Tāpat tagad ir publiski

pieejama informācija, jebkurš var iet kadastrs.lv mājaslapā un apskatīt kopējo lietderīgo platību, tāpat tur redzami katra dzīvokļa dati – viss ir pieejams, līdz ar to šobrīd varētu pārskatīt platības un piemērot aprēķinu metodiku saskaņā ar normatīviem aktiem.

Līdz šim Valmieras iedzīvotāji šī jautājuma aktualizēšanu nebija rosinājuši, iespējams, tāpēc, ka viņi zina, ka mēs pielietojam šo koeficientu, pieļauju, ka arī pietiekami pārliecinoši to argumentējam, un jautājumus tas neradīja. Šobrīd, kad esam pamanījuši, ka kaut kas jāmaina, tas noteikti tiks pārskatīts kā viens no primārajiem jautājumiem darba grupā, kur runāsim, kā strādāt tālāk, ko mainīt, lai būtu pareizāk.

Valmierā notiek aktīva māju siltināšana un renovēšana. Protams, siltumenerģijas patēriņš šādām mājām ir mazāks, skatoties kopainā. Tas nozīmē, ka dzīvokļu īpašnieki jau var noteikt mazāku karstā ūdens uzsildīšanas cenu un atlikumu var novirzīt apkurei. Ja tiek uzlikti siltuma skaitītāji vai siltuma maksas sadalītāji (alokatori), var vadīties pēc tiem. Valmierā pārsvarā liekam alokatorus, vien dažām mājām ir siltuma skaitītāji. Aprēķina metodika tieši uz apkures daļu ir attiecībā 30:70 renovētām mājām, kurām uzstādīti alokatori. 30% attiecas uz kopīpašuma daļu un 70% ir individuālais patēriņš. Ziemas laikā 30% proporcionāli aiziet uz platību, savukārt vasaras periodā, kad apkures nav, tā iet uz dzīvokļu skaitu kā siltuma atdeve mājas iekšējos tīklos. Tas viss atkarīgs no patērētās siltuma enerģijas – kā tiek lemts to daļīt. Var uzlikt karstā ūdens uzsildīšanas cenu lielāku, attiecīgi uz apkures daļu aizies mazāk. Būtu tas nemaina. Savukārt, ja grib ekonomēt, tad ir jāsaprot, no kā esam gatavi atteikties vai samazināt.

Piemēram, ir cilvēki, kuri dušu izmanto darba vietās un mājās patērē ļoti maz karsto ūdeni, protams, ka viņiem tad izdevīgāk ir, ka karstā ūdens uzsildīšanas cena ir daudz lielāka, bet par apkuri sanāk maksāt lētāk. Tā arī ir tā metodika, ko var mainīt un pielāgot atkarībā no dzīvokļa īpašnieka lēmuma. Mājas iedzīvotāji izlemj un mēs mainām, ko varam. Tas, ko noteikti var izmainīt, ir jau minētais karstā ūdens uzsildīšanas tarifs, bet jebkurš gadījumā to aprēķinās pēc patēriņa. Galvenais jautājums ir tarifa lielums.▶